

Met Kreta in het hart

Dagboek van Gilbert en Leen

Zondag

4 u: Schandalig vroeg om op te staan maar... landen in Iraklion om 10.15 u was een prettig vooruitzicht. Vlug huurauto ophalen en ... óp naar Zarós viel wat tegen: achterlicht stuk en zijruit niet meer omhoog te krijgen. Dat maakte dat we 10 (Griekse!) minuten later en met een andere auto (eindelijk) de parking afreden.

Na een late lunch gingen we op zoek naar Katharina in hotel Keramos. Haar jongste dochter installeerde ons meteen met thee en koekjes om te “bekomen” van de reis en “When you are ready” zou ze ons de kamer tonen.

Kamer met terras, goed bed: dik in orde. Onze sleutel is zo groot dat hij lijkt afkomstig te zijn van kasteeldeer.

's Avonds eten bij Vegera: alle dagen een menu van heerlijke Kretensische gerechten met superverse ingrediënten tegen een eerlijke prijs (ik lijk wel een reclamebord!).

Als een blok in slaap gevallen.

Maandag

Het ontbijt waar Katherina beroemd en berucht om is: minstens 16 (!) verschillende schoteltes met typische bereidingen gaande van beschuit met eigen gemaakte platte kaas over chortópita naar warme kalitsounia met honing, met chocolade- en confituurgevulde “koekjes”. Als je het niet allemaal kan opeten, heeft Katherina (die alles persoonlijk, vers bereidt) pijn in het hart. Dus geven ze een *tzantaki* (plastiek zakje) zodat je meteen ook een picknick hebt.

Een beetje rondtoeren met de auto. De weg niet vinden en eindigen op een overschaduwde terras in Vori. Het etnisch museum aldaar bezocht. De moeite waard.

Rustige avond.

Dinsdag

Oeps! Op ons terras ligt een eitje. Blijkt dat er een paar mussen een nest aan het bouwen is. Ma mus moest blijkbaar hoogdringend haar ei kwijt. Een tweede paar mussen huist in de hoek van het dak en vliegen constant af en aan met eten voor de sjirpende jongen.

Wandeling door de Rouvaskloof (ook Votomoskloof genoemd): schitterende natuur, heerlijke tijdgeur met hogerop een kabbelende beek. Even voorbij een watervalletje wordt het geluid van water langzaam maar zeker overgenomen door een symphonie van geitenbellen: een hele bende komt de helling af op zoek naar meer schaduw. Na de middaghitte en de oorverdovende stilte neemt het zoemende geluid van duizenden bijen en insecten langzaam de overhand. Onder begeleiding van salie-, thijm- en andere bergkruidengeur bereiken we terug het nieuwe Moni Agios Nikólaos. Nog even vertoeven aan het Votomosmeer. Echt genoten van deze brok natuur. Zalig gegeten bij Vegera. Voor het licht uit is ben ik al in slaap.

Woensdag

Rustdag. Alhoewel we geen “strandliggers” zijn nemen we ons toch voor ergens een baaike op te zoeken.

Langs Mires naar Kalimari? Toch maar niet. We gaan naar Petrokefali: Gary en Sonia opzoeken. Zij hebben het jachtige leven en het wispelturige klimaat in België achtergelaten en hier een huis gekocht. Als we hun stekje gevonden hebben is Sonia alleen aanwezig. Gary is nog materiaal gaan halen. Ze bouwen een kamer bij en maandag (!!!!!) zullen de “bezitters” komen. Zaterdagavond zullen alle voorbereidingen klaar zijn. Als Gary even later thuiskomt, spreken we af voor een etentje samen die avond. Leuk!

Gary legt ons ook de weg uit naar een rustig baaike “Paralia Commos”. De weg duikt opeens naar beneden. Niet bang zijn, heeft Gary gezegd, want het is de

moeite waard. Hij heeft groot gelijk!

Onderweg nespoles gekocht. In Griekenland noemt men dit 'despones': een op abrikozen lijkende vrucht, zeer aromatisch maar zuurder van smaak. De schil is makkelijk verwijderbaar en het midden wordt ingenomen door een 3-tal donkerbruine pitten. Terug "thuis" staat Katherina ons al op te wachten met een plateau: 2 diepe borden, bestek, kleine glaasjes en een karafje olie. Of we dit al mee willen nemen 'epano' naar ons terras. Zij brengt de rest: een karaf wijn (eigen teelt van de familie), sla, tomaat, komkommer en Kretensische 'soupa'. Stoofvlees met artisjokbodems, aardappels in Citroensaus (*avgolemono*) vergezeld van gedroogd brood. Recht van het vuur en overheerlijk. Bedankt Katharina. Dit is geen maaltijd, zegt ze, eten dat doe je bij Vegera, die haar zus blijkt te zijn.

Donderdag

's Ochtends bij het ontbijt zien we Katherina, gevolgd door Papous met een grote emmer gevuld met juist geslachte kippen, naar de keuken marcheren. Katherina is duidelijk diegene die de kippen kiest én slacht. We wandelen naar Kàto Zarós en de berg op. Een vriendelijke meneer vraagt ons of we een 'volta' maken. *Nai, nai, malista!*

Terug in de smalle straatjes van Kàto Zarós, willen we iets fris gaan drinken. Direct wordt ik geclaimed door de tarverneutbaatster, Eleni. Ik zeg haar dat onze leraar Grieks mij ook Eleni noemt waarop ze mijn hand grijpt en zegt: 'Chronia Polla' (maar dan in het meervoud).

En curieus dat dat mens is! Ze wil alles weten: waar we vandaan komen, bij wie we verblijven en hoe lang. Arme ik, zegt ze, ik heb nooit verlof, alle dagen werken. Waarop ik zeg dat ze het woord "stress" hier niet kennen. *Nai, ola siga, siga edo*, beaamt ze.

En verder gaat het: wat werk doe ik (van vrouw tot vrouw want Gilbert laat ze met rust)? Hoelang

getrouwd? Kinderen? Kleinkinderen? Zij heeft al een voorsprong van 5 kleinkinderen.

Oke, even rust. We drinken rustig onze frappé. Intussen heeft ze een buurvrouw gestrikt om erbij te komen zitten. Man, man, nù kan ze uitpakken met al haar pas verworven nieuwtjes!

Intussen wordt de buurvrouw opzij 'gegestikuleerd' door één van de mannen die een zicht op ons wil blijven hebben.

Ah! Er wonen nog Belgen hier.

I velgida heeft vanmorgen nog een koffietje komen drinken bij haar: rond 10 uur. Iedereen weet hier écht alles van iedereen.

Daarna duikt Eleni naar binnen en komt tevoorschijn met een mooie, rode appel die netjes verdeeld wordt in 4 partjes: voor mij, Gilbert, de vriendin en Eleni. Lekker fris en zoet.

Vanuit de bocht komt een man op een ezel aangereden. Hilariteit bij de dames: hij is een foto waard. Waren wij Amerikanen dan stond hij allang op de foto, zegt Eleni. Waarop hij nog meer expliciet op zijn ezel gaat hangen. Nu kan de pret niet meer op! Gilbert neemt expres zijn fototoestel niet: het leuke moment zou verstoord worden.

Tijd om op te stappen. Als een duiveltje uit een kastje (hier vanuit de keuken natuurlijk) is Katherina er weer: met een bord met tomaat en komkommer én een stoofschotel van de kip die vanmorgenvroeg nog rondliep.

Om duimen en vingers af te likken. Ons karafje olie is verdwenen. In de koelkast staat de rest van de wijn in

een plastic flesje en onze despones. Hier dirigeert het kamermeisje. OK, frisse despones zijn inderdaad lekkerder!

Vrijdag

Wandeling naar de bloemenfarango. Ook een tip van Gary en Sonia: Moni Odygitrias. Even nog de juiste weg naar de koof vragen: *arristera* en dan 2 km asfalt (= verharde weg, putten! stenen!) dan een ruime parking (ja, ja: plaats voor 5 auto's is al heel ruim gemeten) Maar de wandeling naar beneden toe is mooi: oleanders alom, een kerkje en een mooie baai. Heel rustig.

Wanneer we onze botinnen uitdoen horen wij plots roepen: "Hierzie, wie we daar hebben!" Een collega van Gilbert en zijn vrouw zijn juist gearriveerd: voor hen is dit een laatste uitstap want morgen gaan ze naar huis. Als we bijna terug naar boven gehotst zijn krijgen we een tegenligger. Een engelssprekende Française die met bibberbeentjes (bij wijze van spreken dan) vroeg of het doenbaar was en vooral of het wel de moeite loonde. Zeker doen!

Om 4 uur terug en rara, wie was daar weer? Katherina met een andere *'soupa'*: bonen in tomatensaus, fris opgediend en lekker. Volgens haar weer een kleinigheidje.

Zaterdag

Naar de markt in Mires: groenten en fruit zijn hier niet zo goedkoop. Aan de rand van de markt vinden we de plaatselijke 'boerkes' met hun eigen opbrengst. We kopen wat tomaten, despones, 2 meloenen, ook 2 broeken (samen 10 EURO), een komboloj en een plastic kom voor de salade.

's Avonds afspraak in Petrokefali bij Gary en Sonia. Aperitief thuis en eten in de taverna waar Sonia deeltijds werkt. OK! Onderweg daarnaartoe vertelt Sonia dat ze nog nooit groenten of eieren heeft gekocht. Als ze 's morgens van de bakker terugkomt, staan de burens al op te wachten met zakjes gevuld met allerlei groenten uit hun eigen tuin. Waar ze teveel van hebben, ruilen ze. We hebben het gezelschap gekregen van Henk: een bruine kroegbaas op het Sint Veerleplein in Gent die de Griekse vlag uithangt, elke Griek die passeert trakteert en de Griekse Onafhankelijkheidsdag uitbundig viert.

We bestellen allen, op aanraden van Sonia, *katsikaki* (jong geitje). Een grote portie supermals vlees met frietjes. Sonia heeft de eigenares én kok, Maria, frietjes leren bakken zoals het hoort: in 2 maal.

Het heeft een paar maand geduurd, maar nu zijn ze overtuigd: zo zijn ze lekkerder. Ook loekbrood maken heeft ze aangeleerd en het is zelfs in trek bij de locals.

Gary heeft intussen ook de stukadoor gezien. De afspraak voor maandag zal moeilijk zijn, maar volgende week zeker! Zo kennen we ze!

Na de nodige raki (*igiea!*), vangen we de terugweg aan. 0h30 en we staan niet voor een gesloten voordeur....

Zondag

Nog voor we ons ontbijt goed en wel achter de kiezen hebben, brengt Katharina ons al een portie 'gemista'. Voor vanmiddag, zegt ze.

Vandaag, zo rond 4 uur, wandelen we naar Laloumas. We proberen de heuvel te ronden en langs de andere

kant terug te komen. Na verschillende pogingen komen we maar op onze stappen terug. Het geeft niet: alles ziet er door de veranderde lichtinval toch anders uit en we worden door Eleni met open armen ontvangen. We bestellen een frisse frappé.

Iedereen is het eens: *kani zesti*: 't is warm. Maar Eleni zal ons eens opkikkeren zie: met *raki ké gliko!* 't Loopt lekker binnen. We voelen ons inderdaad gesterkt en in opperbeste stemming. De ene na de andere man komt voorbij vergezeld van 1 of 2 geiten met duidelijk goed gevulde uiers. Vandaag is onze laatste dag in Zarós.

We nemen uitgebreid afscheid van Eleni en lopen huiswaarts.

Bij Vegeza zit een gezelschap van circa dertig man (t.t.z. met drie dames met tegenzin). Enkel nog plaats buiten? 't Is hier fris 's avonds. We worden binnen bijgeschoven bij wat blijken twee Elzassers te zijn. Ze hebben geen idee van wat hen voorgeschoteld gaat worden. Elke dag een ander menu, vertalen we, vijf schoteltjes versbereide gerechten.

Vandaag is er een schoteltje rijst met slakken in tomaatensaus bij. Hoewel we van dat laatste geen liefhebbers zijn, bevalt het ons zeer. *Itan poli nostimo.*

Het grote gezelschap wordt al maar vrolijker: er wordt wijn 'ad fundum' gedronken. 't Is altijd dezelfde jonge man die met een karaf rondgaat.

Zijn laatste vrijgezellenavond misschien?

(wordt vervolgd)